

احساس تنهایی و عوامل مؤثر بر آن در همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت

*مریم عمیدی مظاهری^۱، سید شهرام میرزمانی^۲، زهره منوچهری^۳، زهرا ترابی^۴

چکیده

مقدمه: با توجه به اهمیت احساس تنهایی در سلامت افراد و اینکه تاکنون در کشور ما احساس تنهایی همسران نظامیان اعزامی به مأموریت‌های طولانی مدت به صورت دقیق مورد بررسی قرار نگرفته است، این مطالعه به احساس تنهایی و عوامل مؤثر بر آن در همسران کارکنان نیروی دریایی راهبردی پرداخته است.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی تحلیلی با روش تصادفی ساده ۱۲۰ نفر از همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت در یکی از مناطق نیروی دریایی کشور (سال ۱۳۹۴) انتخاب شدند و مقیاس احساس تنهایی اجتماعی-عاطفی بزرگسالان را تکمیل کردند. اطلاعات با SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار تنهایی رمانتیک زنان $12/8 \pm 7/6$ تنهایی خانوادگی $7/8 \pm 4/5$ ، تنهایی اجتماعی $12/5 \pm 4/9$ و تنهایی کلی $32/9 \pm 9/8$ بود. احساس تنهایی (کلی، خانوادگی و یا اجتماعی) برحسب گروه‌های مختلف سنی، تعداد فرزندان و سابقه کار همسر تفاوت‌های معنی‌داری وجود داشت ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: بیشترین احساس تنهایی همسران در بُعد رمانتیک است. زنان جوان‌تر با فرزندان کمتر در معرض خطر بیشتر در تمام ابعاد تنهایی هستند.

کلمات کلیدی: احساس تنهایی، همسران، کارکنان نیروی دریایی

مقدمه

حراست از مرزهای آبی ایران، امری اجتناب ناپذیر و ضروری است. حضور مقتدرانه نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران در منطقه خلیج فارس و دریای عمان و فراسوی آب‌های سرزمین در راستای تأمین صیانت از منابع و منافع ملی موجب شده است تا روند مأموریت‌های دریانوردی در مقایسه با گذشته، گستره و تعداد مأموریت‌های دریایی، زمان و مسیرهای مواصلاتی دریایی و فواصل بین مأموریت‌های آبی خاکی درون مرزی و برون مرزی، نوع و مدت اجرای مأموریت‌ها و عملیات‌های دریایی افزایش یابد [۱]. مطالعات مختلف نشان داده‌اند که با افزایش تعداد و طول مدت مأموریت‌های نظامی خانواده و همسران کارکنان مأمور به شدت تحت فشار قرار می‌گیرند [۲].

بدیهی است که برای دستیابی به نیروی نظامی قدرتمند، بایستی به‌ویژگی‌های خانواده‌های آنان و مشکلات مربوط به آنها توجه نمود. وجود هرگونه مشکل در خانواده‌های کارکنان نظامی، مانعی در رشد و تعالی نیروهای نظامی محسوب می‌شود [۳]. با توجه به طول مدت مأموریت‌های دریانوردی؛ شناخت و ارزیابی عوامل مؤثر بر سلامت روانی همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت حائز اهمیت است.

در همین راستا مطالعات متعددی به زندگی خانوادگی نظامیان و مشکلات همسران آنها پرداخته‌اند. از جمله می‌توان به مطالعه سید حسینی و همکاران (۱۳۹۰) اشاره نمود که اثرات روان شناختی اعزام به مأموریت‌های رزمی دریایی طولانی را بر خانواده‌های کارکنان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی قرار داد در این مطالعه کیفی مشخص شد که بیشتر زنان در طول مأموریت دریانوردی از احساس تنهایی و بروز هیجانات منفی، عدم پذیرش موضوع از سوی خانواده، ایجاد اختلال در نحوه عملکرد والدین در قبال فرزندان، نارضایتی از شغل همسر به دلیل نداشتن امنیت و نگرانی درباره سلامت همسران و محدودیت مکالمات تلفنی رنج می‌برند [۴].

در حالی که سبک زندگی نظامی و سلامت روحی و روانی

خانواده‌های آنان از زوایای مختلف بررسی شده است [۵]. به مقوله احساس تنهایی همسران کمتر پرداخته شده است. در صورتی که یکی از عوامل مؤثر بر سلامت جسم و روان افراد احساس تنهایی است. احساس تنهایی بر اساس تعریف تجربه‌ای آزارنده و پریشان کننده است که مشکلات روان شناختی و جسمانی شدیدی را به دنبال دارد [۶] احساس تنهایی با افسردگی، خودکشی، سوء مصرف مواد، احساس تیره روزهی و بدبختی و تشدید بیماری‌های جسمی همبسته است [۷].

برخی محققان احساس تنهایی را بر حسب تفاوت و شکاف مابین سطح مطلوب و سطح موجود روابط اجتماعی افراد، با در نظر گرفتن جنبه‌های کمی و کیفی آن، تعریف کرده‌اند. بر این اساس مبنای احساس تنهایی، فاصله و شکاف بین آرمان‌های فرد (آنچه می‌خواهد) و دستاوردهای او (آنچه در عمل به دست آورده است) در روابط و صمیمیت‌های بین فردی است. هر چه این فاصله بیشتر باشد. احساس تنهایی بیشتر است [۸].

بررسی‌های موجود نشان داده‌اند که افراد دارای احساس تنهایی دارای خصوصیتی می‌باشند که از آن جمله می‌توان به رضایت و شادکامی اندک، عزت نفس پایین، از خود بیگانگی، احساس خجالت، دلتنگی، احساس خلأ، کمی جاذبه، خودداری از ارتباطات اجتماعی، دوستان اندک، بدبینی، ناتوانی در ابراز خود، دیگر گریزی، و درون گرایی اشاره نمود [۹].

با توجه به اهمیت احساس تنهایی در سلامت افراد و اینکه تاکنون در کشور ما احساس تنهایی همسران نظامیان اعزامی به مأموریت‌های طولانی مدت به صورت دقیق مورد بررسی قرار نگرفته است - فقط در برخی مطالعه طور کلی به آن اشاره شده است - و اندازه‌گیری نشده و عوامل مرتبط با آن تعیین نشده است، این مطالعه به بررسی احساس تنهایی و عوامل مؤثر بر آن در همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریایی طولانی مدت در یکی از مناطق نیروی دریایی پرداخته است.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی تحلیلی در یکی از مناطق نیروی دریایی کشور در زمستان ۱۳۹۳ انجام شد. جامعه هدف همسران کارکنان اعزامی به مأمورهای طولانی مدت بودند. معیار ورود به مطالعه سکونت در پایگاه برای حداقل یک سال و اعزام همسر به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت بیش از یک‌ماه و تمایل به مشارکت در پژوهش و معیار خروج ابتلا زنان به بیماری‌های روحی روانی و مصرف دارو تحت نظر روانپزشک (بر حسب پرونده) و تکمیل ناقص پرسشنامه بود.

پس از تعیین حجم نمونه مورد نظر با روش تصادفی ساده از میان پرونده‌های موجود در مرکز امور بانوان (دبیرخانه معین خانواده) پایگاه، تعداد ۱۲۰ پرونده با استفاده از جدول اعداد تصادفی انتخاب شد و معیارهای ورود و خروج بررسی شد با افراد واجد شرایط تماس تلفنی برقرار شد و از کسانی که در پایگاه حضور داشتند جهت شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. در موردی که در آن زمان در پایگاه سکونت نداشتند از شماره‌های جایگزین استفاده شد.

در روز مورد نظر زنان در مهدیه پایگاه حضور یافتند، اهداف پژوهش برای آنان توضیح داده شد و پس از اخذ رضایت آگاهانه اطلاعات مورد نیاز جمع‌آوری گردید. اطلاعات مورد نیاز این پژوهش با پرسشنامه خود ایفاء دو قسمتی جمع‌آوری گردید. قسمت اول ابزار اطلاعات جمعیت شناختی شامل سن، تحصیلات، سن همسر، سال‌های ازدواج، تعداد فرزندان، سابقه کار همسر، سکونت بستگان در همان شهر را می‌سنجید. در قسمت دوم جهت سنجش احساس تنهایی از فرم کوتاه شده مقیاس احساس تنهایی اجتماعی-عاطفی بزرگسالان^۱ (SELSA-S) استفاده شد. این مقیاس توسط دی توماسو در سال ۲۰۰۴ طراحی و تهیه شده است [۶] و شامل ۱۵ گویه و سه زیرمقیاس احساس تنهایی رمانتیک (پنج گویه)، احساس تنهایی خانوادگی (پنج گویه) و احساس تنهایی اجتماعی (پنج

گویه) است. در مقابل هر گویه طیف ۵ گزینه‌ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۵) قرار دارد. تمام گویه‌ها بجز گویه‌های ۱۴ و ۱۵ به شیوه معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. کسب نمره بیشتر در هر یک از ابعاد این مقیاس نشان دهنده احساس تنهایی بیشتر است. روایی و پایایی این مقیاس به شیوه‌های متعدد در جمعیت بزرگسالان بررسی و تأیید شده است [۱۰]. این مقیاس در کشور ما توسط جوکار و همکاران بومی‌سازی و هنجاریابی شده و روایی و پایایی آن با تحلیل عاملی و همبستگی با آزمون‌های مرتبط مورد بررسی قرار گرفته و تأیید شده است [۱۱]. در مطالعه حاضر نیز پایایی آن بررسی شد.

به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی ابتدا اهداف پژوهش و ابزارهای گردآوری اطلاعات به تأیید واحد حراست اطلاعات نداجا رسید و مجوز حضور پژوهشگران در منطقه صادر شد همچنین در روز اجرا از شرکت کنندگان رضایت نامه کتبی گرفته شد.

اطلاعات با نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ و آزمون آماری مناسب در سطح معنی‌داری $p \leq 0/05$ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

میانگین سن افراد مورد بررسی $34/4 \pm 6/35$ (دامنه ۱۹ تا ۴۹) سال بود. میانگین مدت زمان ازدواج آنان $14/4 \pm 6/5$ سال بود. از نظر تحصیلات ۴۵ نفر (۳۷/۵٪) زیر دیپلم و ۴۵ نفر (۳۷/۵٪) دیپلم و ۳۰ نفر (۲۵٪) دارای تحصیلات دانشگاهی بودند. بیش از ۹۰٪ زنان خانه‌دار بودند.

میانگین روزهای اعزام همسر به مأموریت دریانوردی در یک سال گذشته $69/3 \pm 7/5$ (دامنه ۳۰-۱۸۰) روز بود.

۴۷٪ (۵۵ نفر) از زنان مورد بررسی حداقل یکی از بستگان‌شان در همان شهر سکونت داشتند. مقایسه این گروه با گروهی که بستگان‌شان در آن شهر سکونت نداشتند نشان داد که در هیچ یک از ابعاد احساس تنهایی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p \geq 0/05$).

1. Social and Emotional Loneliness Scale for Adults- short form

جدول ۱- مقایسه میانگین احساس تنهایی و ابعاد آن با ویژگی‌های جمعیت شناختی در همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های طولانی مدت دریانوردی

متغیر	احساس تنهایی				
	تنهایی کلی	تنهایی اجتماعی	تنهایی خانوادگی	تنهایی رومانیتیک (دو نفره)	
سن	زیر ۲۵	۱۷/۸±۵/۳	۱۱/۸±۵/۲	۱۴/۷±۴/۶	
	۲۵-۳۵	۱۲/۸±۴/۵	۷/۸±۳/۲	۱۱/۹±۳/۶	
	۳۵-۴۵	۱۱/۵±۴/۶	۷/۲±۲/۸	۱۲±۳/۳	
	۴۵≤	۷/۵±۳/۲	۶/۲±۱/۶	۱۰/۲±۲/۶	
	مقدار p	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۸۴
تحصیلات	زیر دیپلم	۱۲/۵±۴/۹	۶/۷±۲/۵	۱۲/۱±۳/۱	
	دیپلم	۱۲/۶±۵/۸	۷/۵±۲/۶	۱۲/۵±۴/۵	
	دانشگاهی	۱۳/۳±۴/۷	۸/۱±۳/۵	۱۲/۴±۳/۸	
	مقدار p	۰/۸۲	۰/۱۹	۰/۹۸	
	شغل	خانه دار	۱۲/۸±۵/۱	۷/۴±۲/۹	۱۲/۴±۳/۶
شاغل		۱۳/۱±۶/۷	۹/۳±۵/۹	۱۳/۱±۴/۸	
مقدار p		۰/۸۷	۰/۰۳۸	۰/۵۲	
تعداد فرزندان		۱-۰	۱۳/۸±۵/۸	۸/۶±۴/۱	۱۲/۱±۳/۶
		۲	۱۲/۳±۵/۳	۷/۵±۳/۱	۱۲/۶±۴/۱
	۳-۴	۱۲/۷±۴/۵	۶/۱±۱/۸	۱۲/۷±۳/۳	
	مقدار p	۰/۴۴	۰/۰۲۹	۰/۷۵	
	سابقه کار همسر	زیر ۱۵	۱۴/۵±۵/۸	۸/۷±۴/۳	۱۲/۴±۳/۸
۱۵-۲۰		۱۳/۶±۴/۸	۷/۴±۳/۱	۱۲/۶±۳/۳	
۲۰-۲۵		۱۲/۸±۵/۳	۷/۴±۳/۳	۱۳/۱±۴/۳	
≥۲۵		۹/۸±۳/۵	۶/۷±۱/۹	۱۱/۱±۲/۴	
مقدار p		۰/۰۰۷	۰/۲۲	۰/۲۷	

همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت در یکی از مناطق نیروی دریایی مورد بررسی قرار داد. یافته‌ها نشان داد که به‌طور کلی احساس تنهایی رومانیتیک بالاتر از احساس تنهایی خانوادگی و اجتماعی بود که به دلیل دوری طولانی مدت همسران طبیعی به نظر می‌رسد.

مطالعاتی که با همین ابزار در جمعیت زنان ایران و سایر کشورها انجام شده است نشان می‌دهند که میانگین احساس تنهایی کلی و تمام ابعاد آن در جمعیت زنان بیشتر از مطالعه حاضر بوده است. به‌عنوان مثال در مطالعه جوکار (۲۰۱۲) که با همین ابزار در جامعه دختران دانشجو انجام شد میانگین احساس تنهایی رومانیتیک ۱/۱۵ و احساس تنهایی خانوادگی ۱۰/۵ و احساس تنهایی اجتماعی ۱۰/۱ و احساس تنهایی کل ۳۵/۵ بود [۱۱]. یکی از دلایل کمتر بودن احساس تنهایی در مطالعه حاضر نسبت به مطالعه جوکار تفاوت وضعیت تأهل دو

میانگین و انحراف معیار بُعد رومانیتیک تنهایی زنان ۱۲/۸±۷/۶، بُعد خانوادگی ۷/۸±۴/۵، بُعد اجتماعی ۱۲/۵±۴/۹ و احساس تنهایی کلی ۳۲/۹±۹/۸ بود. اطلاعات مرتبط با احساس تنهایی زنان در سه بُعد رومانیتیک، خانوادگی و اجتماعی و احساس تنهایی کلی به تفکیک متغیرهای مهم جمعیت شناختی با آزمون آنالیز واریانس یک طرفه مقایسه و در جدول ۱ ارائه شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه در سال‌های اخیر تعداد زیادی از کارکنان نیروی دریایی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت اعزام می‌شوند و مدت زمان زیادی از خانواده خود دور هستند به نظر می‌رسد همسران آنان احساس تنهایی زیادی را تجربه نمایند. لذا این مطالعه احساس تنهایی و عوامل مؤثر بر آن را در

احساس تنهایی بر حسب متغیرهای جمعیت شناختی مهم مقایسه شدند. یافته‌ها نشان داد که در بعد تنهایی رمانتیک هیچ‌کدام از متغیرها معنی‌دار نبود اما میانگین احساس تنهایی کلی و احساس تنهایی خانوادگی و تنهایی اجتماعی در گروه‌های مختلف سنی تفاوت معنی‌داری داشت ($p \leq 0/01$). این تفاوت را می‌توان به تجربه و تحمل بیشتر و تعامل بیشتر زنان مستتر نسبت داد.

به‌طور مشابه میانگین احساس تنهایی خانوادگی برحسب تعداد فرزندان تفاوت معنی‌داری داشت ($p = 0/029$). زنانی که تعداد فرزندان بیشتری داشتند احساس تنهایی خانوادگی کمتری داشتند. می‌توان چنین استنباط کرد که به دلیل مسئولیت زیاد و اشتغال خاطر بیشتر برای رسیدگی و تربیت فرزندان، این زنان احساس تنهایی کمتری را تجربه می‌کنند.

همچنین با زیاد شدن سابقه کار کارکنان مأمور میانگین نمره احساس تنهایی همسرانشان کاهش یافته است به طوری که احساس تنهایی اجتماعی و کلی همسران کارکنان با سابقه به‌طور معنی‌داری کمتر از سایر زنان بود ($p \leq 0/01$) که می‌توان آن را به پختگی و تجربه بیشتر و سازگاری بهتر آنان با شرایط زندگی کارکنان مأمور نسبت داد.

این یافته‌ها خاطر نشان می‌کند که علی‌رغم مشکلات و فشارهای وارد بر همسران کارکنان اعزامی به مأموریت‌های دریانوردی طولانی‌مدت، این زنان احساس تنهایی خانوادگی ندارند و از فرزندان و سایر اعضای خانواده حمایت و دلگرمی دریافت می‌کنند.

در مجموع می‌توان گفت احساس تنهایی خانوادگی و اجتماعی در زنان مورد بررسی نگران‌کننده نیست و علت آن را می‌توان به حمایت کارکنان امور بانوان، همسایگان و دوستان و فضای صمیمانه پایگاه نسبت داد.

از جمله محدودیت این مطالعه این بود که ۱۲۰ نفر از همسران فقط در یک منطقه نیروی دریایی مورد بررسی قرار گرفتند، برای بالا بردن قدرت تعمیم نتایج بهتر است در مطالعات آتی تعداد نمونه بیشتری از چند منطقه نیروی دریایی

گروه مورد بررسی است دختران دانشجو که اکثراً مجرد بودند در مقایسه با همسران کارکنان مأمور در هر سه بعد احساس تنهایی بیشتری داشتند.

همچنین در مطالعه دیتوماسو (۲۰۰۴) در زنان کانادایی میانگین احساس تنهایی رمانتیک ۱۵/۲ و احساس تنهایی خانوادگی ۱۲/۷ و احساس تنهایی اجتماعی ۱۴/۷ بود [۷]. در همین راستا در مطالعه دیگر دیتوماسو (۲۰۰۷) در زنان فرانسوی نیز میانگین احساس تنهایی رمانتیک ۱۵/۵ و احساس تنهایی خانوادگی ۱۱ و احساس تنهایی اجتماعی ۱۱/۵ بود [۱۷]. در مطالعه سسن (۲۰۰۷) نیز در زنان ترکیه میانگین احساس تنهایی رمانتیک ۱۸/۶ و احساس تنهایی خانوادگی ۱۲/۹ و احساس تنهایی اجتماعی ۱۳ بود [۱۶]. همچنین در مطالعات جدیدتر نیز میانگین احساس تنهایی زنان در تمام ابعاد بالاتر از مطالعه حاضر بوده است به‌عنوان مثال در مطالعه آدامسیک (۲۰۱۴) در جمعیت زنان هلندی میانگین احساس تنهایی رمانتیک ۱۸/۵ و احساس تنهایی خانوادگی ۱۳/۲ و احساس تنهایی اجتماعی ۱۲/۲ بود [۱۸].

از جمله دلایل احتمالی کمتر بودن احساس تنهایی در زنان مورد بررسی می‌تواند سازگاری زنان با شغل همسر و فضای صمیمانه و سنتی پایگاه نیروی دریایی نسبت داد.

در مقایسه با دو بعد دیگر میانگین نمرات احساس تنهایی خانوادگی زنان مورد بررسی بسیار کمتر از سایر ابعاد بود که می‌توان آن را به ارتباط مطلوب فرزندان و سایر اعضای خانواده زنان (پدر، مادر، خواهر و برادران زنان) نسبت داد. مقایسه احساس تنهایی زنانی که حداقل یکی از بستگان‌شان در آن شهر سکونت داشتند با سایر زنان نشان داد که در هیچ یک از ابعاد احساس تنهایی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p \leq 0/05$). در توجیه این امر می‌توان به وجود وسایل ارتباطی مدرن مثل تلفن و اینترنت شبکه‌های اجتماعی اشاره کرد که با وجود بعد مسافت زنان از خانواده خود و همسرشان دلگرمی و حمایت دریافت می‌کردند.

برای بررسی عوامل مؤثر بر احساس تنهایی، تمام ابعاد

دارای یک فرزند، در مقایسه با سایر همسران از احساس تنهایی بیشتری رنج می‌برند نیازمند توجه خاص می‌باشند.

تشکر و قدردانی

این پژوهش با حمایت مالی اداره بهداشت، امداد و درمان نیروی دریایی راهبردی آجا انجام شده است. نویسنده بر خود لازم می‌داند از مسئولین اداره بهداشت و کلیه همسران کارکنان مأمور و مدیریت امور بانوان و فرماندهی پایگاه مورد مطالعه صمیمانه تشکر و قدردانی نماید.

انتخاب شود و همچنین احساس تنهایی فرزندان کارکنان مأمور نیز بررسی و با همسران آنان مقایسه شود.

یافته‌ها نشان داد که بیشترین احساس تنهایی تجربه شده همسران کارکنان مأمور، در بُعد رمانتیک و کمترین احساس تنهایی در بُعد خانوادگی است. در توجیه این یافته می‌توان گفت در ایران به دلیل وجود سیستم حمایتی قوی خانواده، که ناشی از فرهنگ جمع‌گرایی جامعه است، احساس تنهایی خانوادگی در بین زنان کمتر تجربه می‌شود. در مقابل، از یکسو به دلیل مأموریت‌های دریانوردی طولانی مدت احساس تنهایی رمانتیک بیشتری تجربه می‌شود. همسران جوان بدون فرزند یا

References

1. Akhgar AA. Psychological pressures on naval staff of R.I.I and the methods of handling the issue. Hormozgan national conferences on sea health and medical prevention; 2010. [Persian].
2. Pincus SH, House R, Christenson J, Adler LE. The emotional cycle of deployment: military family perspective. Army medical department journal. 2001.
3. Albano S. What society can learn from the U.S. military's system of family support. National council on family relations report; 2002.
4. Seyyed Hosseini S, Zarei E, Abhari AA, Fallah Chai SR. Psychological effects of long term army naval missions on their families; a qualitative study Journal of military medicine. 2012;14(2):113-122. [Persian].
5. Moradi A, Abedi A. A meta-analysis about researches on familial maladjustment of families of martyrs and veterans Journal of family research 2010;6(2):193-210. [Persian].
6. DiTommaso E, Brannen C, Best LA. Measurement and validity characteristics of the short version of the social and emotional loneliness scale for adults. Educational and psychological measurement. 2004;64(1):99-119.
7. Hawkey LC, Cacioppo JT. Loneliness matters: a theoretical and empirical review of consequences and mechanisms. Annals of behavioral medicine : a publication of the Society of Behavioral Medicine. 2010;40(2):218-227.
8. Dehshiri GR, Borjali A, Sheykhi M, Habibi Askarabad M. Development and validation of the loneliness scale among the university students. Journal of psychology 2008;12(3):282-296. [Persian].
9. Shahini N, Asayesh H, Ghobadi M, Sadeghi J. Correlation between perceived social support and loneliness with life satisfaction among students of Golestan University of Medical Sciences. Pajoohandeh. 2013;17(6):302-306. [Persian].
10. DiTommaso E, Brannen-McNulty C, Ross L, Burgess M. Attachment styles, social skills and loneliness in young adults. Personality and individual differences. 2003;35(2):303-312.
11. Jowkar B, Salimi A. Psychometric properties of the short form of the social and emotional loneliness scale for adults (SELSA-S). Journal of behavioral sciences. 2012;5(4):311-317. [Persian].
12. Wood BM, Nicholas MK, Blyth F, Asghari A, Gibson S. The utility of the short version of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS-21) in elderly patients with persistent pain: does age make a difference? Pain medicine. 2010;11(12):1780-1790.
13. Aghebati N. Effects of touch therapy on pain and psychiatric symptoms (Depression, anxiety and stress) of cancers patients. [MSc. of thesis], Tarbiat Modares University; 2005. [Persian].
14. Moradipannah F. Effect of light music on depression, anxiety and stress (dass-21) for Iranian population. [MSc. of thesis], Tarbiyat Modarres University; 2005. [Persian].
15. Jamshidi N, Abbaszadeh A, Kalyani MN. Effects of video information on anxiety, stress and depression of patients undergoing coronary angiography. Pakistan journal of medical sciences. 2009;25(6-part-II):901-905.
16. Çeçen AR. The Turkish short version of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults (SELSA-S): initial development and validation. Social behavior and personality: an international journal. 2007;35(6):717-734.
17. DiTommaso E, Turbide J, Poulin C, Robinson B. L'Échelle de Solitude Sociale et Émotionnelle (ÉSSÉ): a French-Canadian adaptation of the social and emotional loneliness scale for adults. Social behavior and personality: an international journal. 2007;35(3):339-350.
18. Adamczyk K, DiTommaso E. Psychometric properties of the polish version of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults (SELSA-S). Psihologijske teme. 2014;23(3):327-341.

An investigation of loneliness and related factors among the spouses of personnel deployed to long-term naval missions

*Amidi Mazaheri M¹, Mirzamani Sh², Manouchehri Z³, Torabi Z³

Abstract

Background: Given the important effects of loneliness on health and it has not been studied precisely in our country among the spouses of personnel deployed to long-term missions, therefore, the current study was done to investigate loneliness and related factors among spouses of naval personnel.

Materials and methods: In this cross-sectional study with simple random sampling, 120 spouses of personnel deployed to long-term naval missions were selected in one of the regions of the navy in 2015. They were assessed using the short form of the Social-Emotional Loneliness Scale (SELSA-S). Data were analyzed by SPSS software.

Results: The mean and standard deviation of romantic loneliness, family loneliness, social loneliness, and general loneliness were 12.8 ± 7.6 , 7.8 ± 4.5 , 12.5 ± 4.9 , and 32.9 ± 9.8 , respectively. Also, it was found significant differences in loneliness scores (general, social, or family) among different age groups, number of children, and work experience of spouse ($p < 0.05$).

Conclusion: The highest value in loneliness is related to romantic loneliness score. Younger women with fewer children are at risk of more loneliness in its all aspects.

Keywords: Loneliness, Spouse, Navy Personnel

1. Assistant professor, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
(*Corresponding Author)
maryamamidi@hlth.mui.ac.ir

2. Veterinary physician, Health administration of the navy's strategy, Tehran, Iran

3. MSc in clinical psychology, Health administration of the navy's strategy, Tehran, Iran